

B R U
G G E

MUSEA
BRUGGE

PERSDOSSIER **MEMORABEL**
RONDELEIDINGEN VOOR PERSONEN MET DEMENTIE

Vlaanderen
verbeelding werkt

MEMORABEL / Rondleidingen voor personen met dementie

KORT

“Op kunst beleven staat geen leeftijd, het spreekt mensen aan over talen en culturen heen. Kunst verwoordt waar taal tekort schiet, ontroert en verbindt.” Dit is de kerngedachte in het nieuwe aanbod van de Brugse musea: begeleide museumbezoeken voor personen met dementie. Dit project kreeg de toepasselijke naam ‘MEMORABEL’.

Expertisecentrum en thuisbegeleidingsdienst Foton - een ‘foton’ is een minuscule lichtdeeltje dat zo goed als onzichtbaar is voor het blote oog - wil op een dynamische manier personen met dementie begeleiden en samen met hun familieleden en professionele zorgverleners op zoek gaan naar lichtpunten. Ook het Sint-Janshospitaal heeft een lange traditie van zorg voor de meest kwetsbare burgers in de samenleving. Projecten in het Museum of Modern Art (MOMA) in New York en in het Museum van Hedendaagse Kunst (M HKA) in Antwerpen vormden een inspiratiebron voor MEMORABEL.

In de loop van het voorbije jaar werden tien professionele gidsen opgeleid tot dementievriendelijke gids. Tijdens het bezoek staat de beleving van de kunst en de interactie met elkaar centraal. Na meerdere testrondleidingen werd het project verfijnd en bijgestuurd.

MEMORABEL bestaat uit twee formules: een vaste rondleiding, elke derde donderdag van de maand of een groepsbezoek op afspraak. Het aanbod staat zowel open voor mensen met dementie die nog thuis wonen als voor personen die opgenomen zijn in een woonzorgcentrum. De gids en een vrijwilliger van de Vrienden van Musea Brugge leiden het museumbezoek in goeie banen. Vanaf nu zijn rondleidingen mogelijk in het Sint-Janshospitaal. Wellicht zullen in een latere fase ook andere museumlocaties in het aanbod opgenomen worden.

Praktische Info en contact, zie p. 7

TOESPRAAK DOOR BART DELTOUR, DIRECTEUR EXPERTISECENTRUM EN THUIS-BEGELEIDINGSDIENST DEMENTIE FOTON IN BRUGGE

Vandaag stellen het expertisecentrum dementie Foton en Musea Brugge MEMORABEL voor, een project rond kunstbeleving en dementie.

Kunst beleven

Zorg - voor mensen en voor dingen. Dat is de rode draad die Foton, expertisecentrum dementie, en de Brugse musea met elkaar verbindt. In het kielzog van de acties rond 'Samen voor een dementievriendelijk Brugge!' ontkiemde tijdens een toevallige ontmoeting tussen medewerkers van Foton en het Sint-Janshospitaal de idee van MEMORABEL: een project rond dementievriendelijke kunstbeleving in de Brugse musea. Op kunst beleven staat immers geen leeftijd, het spreekt mensen aan over talen en culturen heen. Kunst verwoordt waar taal tekort schiet, ontroert en verbindt.

Inspiratie voor het project vonden de initiatiefnemers bij het Museum of Modern Art (MOMA) in New York en het Antwerpse Museum voor Hedendaagse Kunst (MHKA).

Sectoroverschrijdend initiatief

MEMORABEL is het resultaat van een boeiende samenwerking tussen Foton, Musea Brugge, de drie Brugse gidsenverenigingen en de vrijwilligers van de Vrienden van Musea Brugge. Tien professionele gidsen werden opgeleid om mensen met dementie een aangepaste rondleiding te geven. Vrijwilligers staan in voor een warm onthaal en de nodige omringing.

Aangepaste museumbezoeken

De museumbezoeken zijn erop gericht om enkele dementie-specifieke problemen te ondervangen:

- Prikkels opnemen en verwerken kan bij personen met dementie vertraagd en moeilijker verlopen.
 - > Het aantal kunstwerken per rondleiding is beperkt in aantal (een viertal).
- Personen met dementie ondervinden vaak moeilijkheden in het opnemen en vasthouden van informatie.
 - > De rondleiding duurt maar één uur en wordt in een kleine groep gegeven, zodat de mensen met dementie centraal staan.
 - > De rondleiding legt de nadruk meer op de beleving van de kunst, interactie en uitwisseling dan op informatieoverdracht.

De persoon met dementie ondergaat niet passief een ellenlange uitleg over het kunstwerk maar wordt actieve participant, waarin de verbinding gelegd wordt met zijn/haar eigen leven, herinneringen, kennis...

- In een vreemde omgeving vinden mensen met dementie minder gemakkelijk hun weg.
 - > Vrijwilligers van de musea begeleiden personen met dementie daarbij waar nodig.
 - > Het museum personeel van het Sint-Janshospitaal (zo'n 60 personen) kreeg een uur vorming over dementie. Zo kunnen zij mensen met dementie beter ontvangen.
- Mensen met dementie zijn (in een verder gevorderde fase van de ziekte) vaak minder mobiel.
 - > Er zijn vouwstoeltjes voorzien tijdens de rondleiding.

Dementievriendelijke stad

Met MEMORABEL is Brugge weer een realisatie rijker die haar dementievriendelijkheid onderstreept.

Enkele andere initiatieven waar Foton een voortrekkersrol in speelde die mensen met dementie zo lang en zo gewoon mogelijk willen laten deelnemen aan de Brugse samenleving, zijn:

- het vermissingsproject in samenwerking met de lokale politie
- de aangepaste werking en infrastructuur van het Concertgebouw
- 'Klant blijft Koning': de inzet van handelaars en winkeliers in de zorg voor mensen met dementie en hun familie.

Contactgegevens FOTON

Hilde Delameillieure, coördinator Fotonteam en cliëntgerichte werking

Emma Delanoeye, consulente Expertisecentrum Dementie Foton

Biskajersplein 2, 8000 Brugge, tel. 050 33 02 70, foton@familiezorg-wvl.be

TOESPRAAK DOOR RENAAT LANDUYT, BURGEMEESTER

Dames en Heren,
Beste aanwezigen,

Het is met veel genoegen dat ik op deze historische en sfeervolle locatie in het Sint-Janshospitaal MEMORABEL, rondleidingen voor mensen met dementie, mag voorstellen.

Deze locatie is niet toevallig gekozen. De zorg loopt als een rode draad door de geschiedenis van deze Brugse instelling. Er was de zorg voor pelgrims, bedelaars en andere kwetsbare burgers. Later waren het vooral zieken die in de ziekenzaal beneden geholpen werden. Nu wordt er ook nog gezorgd, maar zorg van een heel andere aard: die voor een rijk patrimonium dat tot bijna 850 jaar teruggaat, waaronder de schitterende werken van Hans Memling.

MEMORABEL wil twee zaken verbinden die beiden heel betekenisvol zijn voor het Hospitaalmuseum. Ten eerste zijn dat de wortels van de museumlocatie als dienstverlenende instelling voor kwetsbare mensen uit Brugge. Ten tweede is dat de rol die het museum vervult als universele ontmoetingsplek, waar bezoekers op hun eigen en voor ieder unieke manier kunst en esthetiek beleven.

MEMORABEL is dan ook een uitstekend voorbeeld van een project waar diegenen die door ziekte of andere belemmeringen minder musea kunnen bezoeken de kans krijgen om dit op hun persoonlijke manier te doen, in dit geval mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Vier organisaties sloegen de handen in mekaar om dit sector overschrijdende initiatief te laten groeien, en ik wil hen bij deze dan ook bedanken en feliciteren met het resultaat. De vier organisaties zijn:

- Musea Brugge, in eerste instantie het Hospitaalmuseum maar later ook het Volkskundemuseum en Groeningemuseum
- Foton Brugge, expertisecentrum voor dementie en thuisbegeleidingsdienst
- de vrijwilligers van de Vrienden van Musea Brugge
- de drie Brugse gidsenverenigingen

Het resultaat is een project dat recht naar het hart gaat. MEMORABEL kiest er uitdrukkelijk voor om mensen met dementie en hun mantelzorgers, een steeds groter wordende groep, de kans te geven actief deel te nemen aan ons maatschappelijke leven. MEMORABEL is een inspirerend voorbeeld van wat de daadkracht is van het Brugs erfgoed. Het maakt ons dankbaar en trots tegelijk.

Ik dank u voor uw aandacht.

Renaat Landuyt, Burgemeester van Brugge

AFBEELDINGEN IN HR

Afbeeldingen kunnen enkel voor promotionele doeleinden ten gunste van dit project gedownload worden op volgende link: <http://www.flickr.com/photos/museabrugge/sets/>. Gelieve de correcte credits te vermelden

© Jan Dhondt

© Deswert Irène - Vlaamse Ouderraad vzw

© www.onthoumens.be

PRAKTISCHE INFO EN CONTACT

Reservatie via musea.reservatie@brugge.be of T. 050 44 87 43 (kantooruren)

Duur: 1 uur.

Prijs: • elke 3de donderdag v d maand: €8/duo (persoon met dementie & begeleider)
• andere datum: € 75/gids (excl toegangsticketten), max. 12 personen (excl. begeleiders)

Project i.s.m. Expertisecentrum dementie en thuisbegeleidingsdienst Foton, een initiatief van Familiezorg West-Vlaanderen vzw. Biskajersplein 2, 8000 Brugge, tel. 050 44 67 93

www.familiezorg-wvl.be
www.dementie.be/foton
www.dementievriendelijkbrugge.be
www.museabrugge.be

MEER INFO

Afspraak Pers kan geregeld worden via sarah.bauwens@brugge.be of t +32 50 44 87 08.

Persbezoek expo mogelijk op afspraak cf rubriek pers onder www.museabrugge.be.

De **persmap** kan ook online geraadpleegd worden en teksten kunnen overgenomen worden via www.museabrugge.be, rubriek 'pers'.

VERZOEK

Wij verzamelen alle mogelijke recensies betreffende onze musea en evenementen. Daarom vragen wij u een kopie van het door u gepubliceerde artikel, of een cd met de desbetreffende uitzending, op te sturen naar Sarah Bauwens, hoofd pers & communicatie Musea Brugge, Dijver 12, 8000 Brugge. U kunt de bestanden ook digitaal bezorgen (ftp of url doorgeven) t.a.v. sarah.bauwens@brugge.be

Met dank voor uw medewerking en belangstelling.

Vrienden Musea Brugge

danken hun bijzondere begunstigers

**ABSOLUTE
ART
GALLERY**

FLUXYS

SIEMENS

Maele Castle
Artist Residency

WEGHSTEEN
beheert uw vermogen

BRUGGE
-Tripel-

SECURITAS

ADMB
HR-partner

MONUMENT
GROUP

 MEYVAERT
SINCE 1826

 **Nationale
Loterij**

VERSTRAETE

BRUGGE

**MUSEA
BRUGGE**